

F. L. VĚK.
 Obraz z dob našeho národního probuzení.
 NAPSAL ALOIS JIRÁSEK.

"Ale maminko!" vpadla jí Pavla tenkrát káravě do řeči, tak že paní Butteanová přestala. Tam ani nehlesl; ale to, že Pavla tak mluvila, překvapovalo její a rád to slyšel. Ale po stole, jak byl sám, připadlo mu, není-li to nějaká komedie, nějaká předehra, nějaká síť na něj, aby vzal Betty. n zase k ní, když jí umřel bohatý příznivec a nemá teď nikoho, kdo by ji vydržoval, maitresse.

Ale tehdy se pak dlouho potom o Betty nezmínila, Pavla ani slovem. Ani o to nezavádila, že by mohl povolit a zas jí vzít. Zaslých, že se nemá dobře, že při starém svém příznivci sobě nic nezachovala, a se dost naplatil, až tehdy dost u něho vypůjčovala. Bettyna marnila. Teď že to bídně přetlouká, povídalo se mezi herei. Nelitoval jí.

O tom nepochyboval, že tehdy k ní dochází a zvěděl, jak byl teď opatrný, že se Bettyna též u nich časem stává, když on není doma. To však mu bylo podivno, že se o to nepokouší, aby směla zase zůstat, t. j. že tehdy o tom ještě nezačala. Snad Pavla nechee — Rád by tomu uvěřil, ale když přinesl hrabě pistole, dal se starochem do pláče, že má svého dobrodince zastřelit a pořádek: Oh, che cosa bella!

Rád by tomu uvěřil, proto že si to vlastně sám přál, a se si to nedoznal. Kolikrát se mu již zdálo, že Pavla na něj pohlédla, jako by chtěla promluvit vážnější slovo, jako by chtěla začít. Až v něm hrklo, a čekal, čekal, s tvářič sic vážnou, nutě se do přislosti —

A pojednou zhasl ten zámkvit v Pavliných očích, tvář tuhla a jako by se jí kmitla nechuť, vtipní otřesení, výraz podobný, jaký zahlédl oné noci a na který nemohl zapomenouti. — Než hned zase mírně promluvil a nedávno teď optala se i s účastenstvem na jeho práci pro divadlo, kterou měl rozepsanou. Tenkrát se nemohl dost přemoci a utajiti, že ho to těší. Tvářil to výzradil, a se slovem —

Tálo v něm, víc nežli si doznával. Na to, že se měl trhnouti, že měl od ženy na dobro odejiti, už nevzpomněl jako první čas po té ráně.

Když poslední den Pavla ochutavěla, nechodil nevšímavě a tvrdě kolem jako loni, když po té bouři začala polehovat. Teď jí pozoroval a horlivě sháněl peníze, aby mohl opatřit dříví, aby nemusila sedět v pokoji jen slabě vytopěným jako dosud. —

Seděl nad prázdnou sklenicí se zrakem před se upřeným. Uvažoval, jak se odtud vrátí, jaká bude u nich zima, a dočká-li se tu někoho. Doufal, že by tu ještě snad něco vypůjčil, až přijdou kolegové a známí —

Hlasitého hovoru vedle si nevsímal, vlastně vypravování, nebo vypasený úředník vrchnostenský měl slovo, a pořádek jen o tom, jak je u nich s tou ukrutnou zimou, co mají se zvěř a s chudým lidem, hrabě že už poručil, aby mu rozdávali houně, a že v sousedství, v Duchevě —

V tom ho jeden z jeho společníků, nejmladší, nějaký synek pražský bohatý, zarazil a ptal se, bývali v Duchevě a znali snad Casanovu —

"Ah, toť se ví, znal jsem ho a mluvil jsem s ním, ještě nedlouho před smrtí —"

"On už umřel! To ani nevíme. — A v Duchevě?"

"V Duchevě, bodejť, loni přede ženou. A jak často jsem ho vídal — Takový velký, jako Herkules, a smědý! A oči měl, tuze ostré oči; ale býval moc mrzutý k posledu — Ten by se teď, správce se usmál, "v té zimě klepal. Bodejť Talián. Už na podzim chodil v kožichu a v beraní, kožich měl takový úzký a přes oči, takže vždycky," ukazoval, že přes dolní část obličje. "A chrať vám měl, takovou vyzáblou mruhu, ale velkého —"

"Tak mrzutý býval, takový světlák a galantní rytíř!"

"Mrzutý, bodejť, no, když mu

bylo už přes osmdesát! Mrzutý, zlostný a přes tu chvíli nafikal a křičel, že ho chtějí otrávit, to když se přejedl, hehehe — a to že mu Jakobíní nastrojili, nebo když ho koč jednou převrhli. A nadával, že Němci jsou takový dobytek — A pořádek "Vy jste tu všichni canaille!"

Všichni tři dali se do smíchu. "Canaille —" opakoval správce, smíchem svých společníků povzruzen, "a hned na hraběte," proč to netrestá, proč ho nechá urážet. To se vám na hraběte osopil:

"Urážet mne, mne!" Správce mluvil po Casanovovi a nápodobil i pohyby jeho vstal prudce, až židle zahrmotila. Tam tím vytržen, ohlédl se a chvíli bezděky naslouchal. Správce dal levou ruku v bok, pravou patheticky šermoval a při tom také tak mluvil:

"Cospetto, mne urážet? Já jsem velkého generala Podolského střelil v souboji, já měl souboj s korunním maršálkem Bronickým." V tom se hrabě Valdštejn usmál, jen usmál a hned byl oheň na stěse.

"Snad ho Casanova nevyzval!" "A vyzval, to se ví; ale když přinesl hrabě pistole, dal se starochem do pláče, že má svého dobrodince zastřelit a pořádek: Oh, che cosa bella!"

Opět se všichni tři smáli, a Tam se neodvrátil. Čekal, bude-li ten venkovan dále vypravovat o Casanovovi, kterého také od vidění znal.

"Před loni byl tu v Praze —" začínal správce.

"To jsem ho viděl, v divadle. A když tu ještě byla Strinasacchi, když zpívala —"

Tham se náhle obrátil k otevřeným dveřím do druhého, kulečníkového pokoje. Zhlédl Merunka, herece, jenž vešel ledabýho pozdravil a k němu přišel. Hovořili chvíli, a Tam začal záhy o půjce.

"Právě jdu od feditele," vpadl Merunka. — "Byl jsem také o zálohu."

"Dostals?" "Ani vindry, stýskal až běda, ani groše, nic; sám bych potřeboval, milý kamaráde, a také na dříví —"

Tham nepochopil a pak také ne, když přišli ještě dva kollegové herei a třetí zpěvák. Pozbyl naděje a omrzelo ho ještě na někoho čekat a někomu říkat. Zaplatil a šel.

Už byl večer, a nebe temně modré jiskřilo se hvězdami. Mrzlo. Tam se ubíral rovnou domů. Čtěl přijít ještě v čas, dokud by neulehly, aby mohl alespoň povědět, že se staral, třeba že marně, aby nemyslely, kdyby přišel pozdě, že je neschval nechal tak v mrazu.

Minulé zimy, po tom ohromujícím objevení, chodil nechtě domů a z úmysla se zdržoval, aby přišel pozdě. To již měl po každé v bytě tmu a Pavla byla vždycky už na loži v předním pokoji, kam ji tenkrát vyhostil. Šel vždycky rovnou kolem, vždycky v neladu myslil, ať v opilsti hněvivě podrážděn, ať střízliv s nechutí a pokaždé kvapě, aby už byl ve svém pokojíku. Tak bylo i na jaře i později.

Pak k podzimu zastal někdy Pavlu s matkou při práci u svíčky. To již sám začínal dřívě přicházeti. Než i tu měl je mlčky, zamračen, nepozdravil, a nedal "dobrou noc". Jednou zastal Pavlu samotnou v pokoji. Síla. Zarazil se, když ji tak shlédl, ještě oblečenou, schýlenou nad šitím. V tom tichu nočním, při světle připadl mu její zjev nějaký nový, jímavě. Bezděky šel volněji, tlumeněji, a nutilo ho, aby jí dal "dobrou noc". Než nevypravil těch slov z úst; na prahu však svého pokojíku se ohlédl a setkal se s jejím pohledem. Nemohl pak dlouho usnouti —

Dva hlasy mu našepťávaly. Jeden, že k vůli němu zůstala vzhůru, že na něj čekala a že by ráda

*) Valdštejna.

s ním zase mluvila — Druhý, že to všecko nastrojeno, že se stará schválně uklidila, Pavla že počítala, že když budou tak sami, sami — snad touží po objetí, ne k vůli němu, ale k vůli tomu — k vůli Amlingovi, aby byla volněji, jistější, aby pro všechny případ mohla vše složit na něj, na svého muže — K vůli tomu že se paní Šturmová, jak tuhle o tom v divadle vypravovali, se svým mužem také smířila, že si ho po velkém hněvu sama nadcházela, a pak že se měl její milovník zas dožít —

Tento hlas přezvukel v otráveném nitru druhý — Tam povoloval se na loži, až usnul; pak s tou myšlénkou, že bylo dobře, že se nezastavil a na ženu nepromluvil, že beztoho všecko komedie, komedie. —

Ráno však, v jasném světle si to tak pevně již nejistil. Na Pavle nespozoroval žádné mrzutosti pro nezdařený pokus. Byla ten den i pak jako jindy. Večer jí zastal s matkou při práci, druhý den opět samotnu — Chovala se pořádkem jako poslední dobu, klidněji, mírněji, až ani slovem se nevtírala. Nemluvil jí, ale také ne vřelji nebo ledověji nežli poslední čas — Upokojil se, podezření se rozplynulo —

Když za nějaký den zastal Pavlu večer zase samotnu při práci, vyhrkl "dobrou noc", temným hlasem, ne dost jistým, kvapně a ne s jasnou tvářič. Zvedla kvapně hlavu, okamžik mlčela, jako překvapením, pak dala "dobrou noc" mírně, tonem laskavě smutným. Nehnuvala se však a on se neobrátil. Byl rád, a v nitru svým spokojen, že odpověděla tak. Pak už pokaždé pozdravil na noc, když přišel a ona vždycky jen poděkovala. Více nic. —

Vykřádl si, že si snad netroufá — Když zašel do svého pokojíku, četl nebo psal; přes tu chvíli však zvedl hlavu a naslouchal, co vedle — Dřív o to nedbal, teď jako žíznil. S dychtivostí naslouchal a když onedhy uslyšel, že Pavla vstala a spozoroval, že shlašila světle, když zavádil šust šatů, jak se svlékala, o jeho sluch, neubráníl se chvění, jež ho jako zima roztrásovalo, až se sám na sebe rozmrzel. Vždycky teď přicházel v napjetí očekávání, jak Pavla, poví-li slovem, co poslední čas naznačovala chováním, že by si přála sblížení, že touží po změně nynějšího trapného poměru. —

Toho večera však, když přicházel z kavárny od "modrého hroznu", na to nepomyslel. Tížilo ho, že nie nepořídil, že někdo mu nechee nie půjčit, že byt jeho bude všecken mrazivý. A jak říci za těch okolností, že nepochodil —

Když prošel příjezdem na dvoře a vstoupil na dřevěné schody kam svému bytu, zaslechl bouchání, jakoby někdo štípal dříví. Vzácený to a líbezný zvuk toho mrazivého večera. —

A nahoře na síni uviděl při světle, stojící v železném svícnu na obrátceně konvi, tehyni v žepci, ve velikém šátku přes šadra do zadu uvázaném, ana seká do lukového špalíku, a že již má slušnou hromádku pěkných, bukových polínků u pece, v níž hořelo, v peči jejich kamen! Samy si tedy opatřily dříví, nechtěly na něj čekat. Ale jak —

Jak madame Buttean zasnoučeho zete shlédla, hned se vzpřímila, od práce zarděla, s očima veselýma.

"To se to štípe," zvolala. "Je po zimě. A jaké to dříví, vyshlé, jadrné, to hoří!"

"Kde jste to pořídily!" Pavla vyšla z pokoje a stanula u prahu v lehkém šátku přes ramena. Nezasmušila se, neustoupila jako jindy, když jí Tam přišel z nenadání do cesty. Usmála se a žádala matku, aby toho již nechala, na dnes a ráno že mají už dost dříví. Tam stanul u nich nahoře v nejistotě, v rozpáclích, a znovu se ptal, odkud to dříví — Pavla v nelicném úžasu se na něj podívala.

"Ale vždyť a toť ví! —"

"Nevím —"

Matka s dcerou se na sebe podívaly, a stará hned začala vykládat, že na večer přijely těžké, světlé saně, vřehovaté dřívím nabalené, a sem až na dvoře, a že přišel k nim nahoře nějaký světlák, hodně velký, ne mladý, v kožichu, a že mluvil, jako kniha že

mluvil, tak hochboehmisch. "Ani jsme mu dobře enrozuměly," dodala.

Pavle se kmitl úsměv přes rty, ale jen kmitl a hned se přemohla. "A co chtěl?" ptal se Tam, žasna víc a víc.

Pavla se ozvala, aby šli dál, nač tady na studené síni, v pokoji že je líp — Ustoupila tam, a za ní vešel Tam; paní Butteanová však ještě zůstala, volajíc: "Přijdu hned, jen co ještě přiložím a dříví uklidím."

Z pokoje světlou osvětleného zadýchal příjemně teplo. Vanulo celým, i u dveří, u oken. Bělavá kamna, s antikysující vrasou na vrchu, tratí se ve stínech kouta, po dlouhé době znamenitě zas vydávala.

Všechna místnost připadla Tamovi vlídnější, útulnější. Vstoupil však neklidně, zvědav, jaká to událost tajemná, a ještě více proto, že vstoupil s Pavlou. Jindy by byl šel dále, do svého pokojíku. V tomto předním nikdy nezůstal, jen když přišel ke stolu. V tu chvíli však nemohl jenom tak odejít —

Nitro se mu zachvělo, jako by sem poprvé za Pavlou vstupoval. Hleděl na ni, jako by jí už dávno byl neviděl. Její tvář poněkud bledší, jako uylejší, ho dojímala a celá se mu zdála slibnější.

Stanula u stolu a on zůstal proti ní, opodál. Vypravovala, doplňovala, co matka začala, o tom sedláckovi, že to nebyl jen tak sedláček, ale nějaký čtenář a vlastenec.

"Mluvil o tvých knihách, o divadle také, chválil tě, a že s tvým vědomím přivezl to dříví." Umlkla. Tam okamžik stál tise, a pak se na ni zadíval poslouchaje, až se vytrhl: "Neptala jsi se na jméno?"

"Ptala, ale on se jen usmál a řekl, však že ty víš, že také rád česky — Bože, jak to jen řekl, tak podivně, nějaké staré nebo nové slovo, nepamatuju se již, nevzpomenu —"

Tham se vypytał na podobu a postavu, až začal skoro najisto hádat, že to byl Vavák. Jeho uznalost i šetrnost ho těšila; i to ho nemrzelo, že milčeky rychtář tu, před Pavlou, tak o něm mluvil. Tamovy oči i tvář se vyjasnily i tím, že ho rozehlřívalo, jak tak s Pavlou hovořil, její přítomnost, zvuk jejího hlasu, jenž mu v tu chvíli zazněl jako před lety v tom milém zvuku, jak mu rád naslouchával.

Mluvil o Vavákovi, připomínal, že to je ten, jenž před osmi nebo kolika lety přivedl mladou slechtici, tu z Květnice, jak po tom —

"Ah, už vím, už se pamatuju," vpadla rychle Pavla — "ale od toho rychtáře je to hezké — Přeč jednou uznání," dodala s úsměvem; při tom se však Tamovi do očí nepodívala, a plačely zarděni se jí kmitlo po tváři. Rychleji pak pokračovala, a co maminka, tu že měl vidět, jak se dala do dříví, hned že zatopila.

Tham jako by si vzpomněl, vytáhl šáček, a řekl, že zapomněl dát na večeri. Dal z toho, co měl na dříví uchystáno, a dal značně víc nežli poslední dobou dával Pavla vzala peníze a zanesla je ven matee jakožto hospodyně. Vrátila se však hned a začala se stolu štít uklizeti. Zeptala se vlídně, zůstane-li s nimi u večere.

Čtěl z tonu i na očích jí viděl, že by ráda, aby tak učinil. Viděl to upřímně, beze všeho koketství. Přisvědčil, už s úsměvem, a chtěl do svého pokojíku, světlé kabát. Stála právě nedaleko dveří do Tamova pokoje.

"Ještě tam nebude dost teplo. Nemohly jsme hned zatopit —"

Všiml si toho "nemohly". Teď snad ona, Pavla, zatopila v jeho pokoji. Čtěl říci, že si na něj vzpomněla, ale stajil to a jen pověděl:

"Přijdu zas sem —"

Stáli proti sobě. Okamžik si hleděli do očí, až Pavla podala mu pojednou ruku a tlumeně vyrazila: "Děkuju ti." Pak se rychle obrátila; Tam vykročil kvapně do svého pokoje. Světlé kabát, hledal kamizolu, která na stěně visela, sáhl po ní a nemohl jí hned ani se břehu sundat, jak po ní chvatně neklidně sáhal. A jak jí ohlékl, jako by tuhl. Chvilku stál nehnutě, hleděl před se, až pak opět vkro-

20,000 akrů otevřeno k osazení.
 Zakládáme českou osadu. Pozemky, jež vykazují úrodu, rovnající se oně na pozemcích, jež se prodávají za \$100.00 až \$150.00 za akr ve východní Nebrasee neb Iowa. Skvělá příležitost pro lidi s malým jměním, aby si zjednali dobrý domov pro sebe a své dítky. Výborná voda, podnebí, rovné cesty. Dobrá hlinitá spodina. Pozemky leží od půl míle do 18 mil od města. Kupte přímo od společnosti a ušetřte komisi. Dopíšte si o cirkuláře a další podrobnosti. Cíli čestí jednatele se přijmou. 49tf
PLATTE RIVER VALLEY LAND CO.,
 508 City Nat'l Bank Bldg. Omaha, Nebraska.

čil do předního pokoje ještě vzrušen a v nejistotě, co z toho, co teď, co dál, jak s Pavlou mluvit — Nezastal jí. Přišla však za okamžik z kuchyně s talíři a za ní kvartýrech je tak zle — Bože, co teď lidé zkusí. Chudí, a také jiní, kdo pak si teď může opatřit dost dříví — Vzpomínám často — oh —

Tham si všiml, že tehdy se za řeči několikrát neklidně obrátila po dveřích, jako by naslouchala. Několikrát také vstala, že se musí podívat do kuchyně. Pavla jí chtěla pomoci sklízet, ale stará nedopustila.

Tham s Pavlou zůstali sami. Hned nepromluvil a ona také ne. Než bylo jim přece jinak nežli loni v zimě a pak z jara i v létě, když sedávali u stolu v dusném, trapném mlčení, kdy Tam od stolu pospíchal.

Až Tam začal. Zeptal se Pavly, jak jí je se zdravím. Usmála se vděčně, že už líp, značně líp. "Skoro už dobře," dodala. Stihl její plachý pohled, jenž se ihned sklopil. Začala hned o matce, ta že měla radost. V tom vešla madame Buttean s košíkem loupežníka, vzpomněla, slyšeli-li on, Tam, také cestou. Už ho mají, toho Vojtu či Kovářka, teď sa ještě večer se rozneslo, že ho přivezli spoutaného v těžkých řetězech.

"To je tam lidičky mráz. Byla jsem dole na dvoře." "Zeptat se na toho loupežníka —" (Pokračování.)

Lassen County, Kalifornie.
 Několik dobrých domovin v horském údolí u Nevady, s bohatou půdou, porostlou travou a sagebrushem, kde jest výborná voda v hloubce 15ti stop. Železniční stanice 12 mil daleko. Za tři roky dostane domovínář na pozemek patent a pět měsíců v roce může se z něj vzdáti. Podle mého náhledu jest to to nejlepší, co ještě vládě na západě zbylo. Kdo chce na domovinu, nenajde nikde nic lepšího. Rád bych, aby se to dostalo krajanům. Kdo to myslí opravdu, může mi psát. Přiložte \$1.00 na odpověď a já vám sdělím jak a kam jet a kterak se k pozemkům dostat. **LOU W. DONGRES, 1516 Lincoln Ave., Omaha, Nebraska.**

Metz Bros. Brewing Co.
 Telefon Douglas 119
Vaří a lahvuji výborné jen pivo.
 Můžete se na tento starý a osvědčený závod spolehnouti.

Dobré pivo jest lék
Plzeňské pivo v láhvích
 z pivovaru
FREMONT BRW'G CO.
 FREMONT, NEB.
 Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta líhu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objednejte si je!

JETTER BREWING COMPANY
 SOUTH OMAHA, NEB.
 W.M. JETTER, 2802 N Street, Telephone South 505 SOUTH OMAHA, NEB.
 HUGO F. BILZ, 1324 Douglas Street, Telephone Douglas 1542 OMAHA, NEB.